

У Б Н Р У Б Н Р

Принципи на обучение

Доц. д-р Здравка Радионова, дм
Факултет “Обществено здраве”,
Медицински университет – Плевен

1. Определение и същност

- Принцип – от латински – **основа, начало; изходно, основно положение**. Това са изходните начала или основни положения, задължителни за всеки учебен процес
- Всички те **действат на всеки един етап от обучението** (при планиране, организация и провеждането му) и **на всеки един елемент**, но в зависимост от спецификата на задачите приоритет добива един или друг
- Те са **общите изисквания или предписания**, които определят дейността на преподавателя и обучаваните в процеса на обучение
- Точното наименование и броят на принципите не е фиксиран

2. Видове принципи

- **Принцип за научност** - всяко учебно съдържание е изведено от съответната научна област. Преподават се строго научни знания, факти, принципи, идеи, закономерности, доказани в практиката. “Медицина, базирана на доказателства”
- **Принцип за съзнателност** – изразява връзката между интелектуалната и нравствената готовност за учене. Това е **разбирането и отношението** към учебния процес. От значение е **мотивацията за учене, положителните емоции**, които създават **трайни интереси** към ученето.

Принцип за нагледност

Същност - да се предлагат трудни за усвояване елементи с помощта на нагледни средства

- **Изисквания** съобразно възрастта, етапа на обучение, сложността на съдържанието, възможностите на обучаваните, умението на преподавателя за изработване на такива средства.
- **Функции:** улеснява, подпомага и придава по-привлекателен характер на преподаването, създава цялостна представа, повишава вниманието, интереса
- Обогатява сетивния опит на обучаваните, **развива наблюдателност**. Обхваща всички видове възприятия чрез всички анализатори. От конкретното (наблюдението) към абстрактното (понятия, теория)
- **Внимание!**

Принцип за активност

- това е **единство между мислене и действие**. Умствена активност: активно мислене, самостоятелно и творческо
- Този принцип предполага такава мотивация за учене, продиктувана от **потребността за самоизграждане и самоусъвършенстване**
- Всички модерни технологии почиват на принципите за активност и съзнателност и индивидуален подход
- Съзнателност и активност са основата на формиране на професионално мислене

Принцип за достъпност

- обучението винаги съобразено с възможностите на обучаваните (възраст, степен на развитие, етап на обучение). Т. е. това е съответствие между избраните съдържание, методи, форми и средства на обучение и възможностите на обучаваните. Към този принцип се отнасят няколко **правила**:
 - от лекото към трудното
 - от известното към неизвестното
 - от простото към сложното
 - от близкото към далечното
 - от конкретното към абстрактното

Принцип за системност и последователност

- два отделни принципа
- Същност - информацията трябва да се предоставя в строг ред, да няма изпреварващ характер, да е логически свързана в стройна система, да е съобразена с опита и нивото на обучаваните
- Това е приемствеността в обучението и връзката между отделните дисциплини
- системно и последователно предлагане на учебното съдържание във всичките учебни форми и при задачите за самостоятелна работа

Принцип за трайно овладяване на знанията, уменията и навиците

- Не го признават някои автори
- Кои са трайни знания, умения и навици?
 - които се запазват дълго време,
 - могат да се възпроизвеждат без особени усилия
 - да се прилагат в нови ситуации и
 - които гарантират оптималното им използване в бъдещата учебна дейност и практиката

Принцип за индивидуален подход

- Да се подхожда индивидуално към всеки обучаван **означава:** да се съобразяваме с неговия темперамент, воля, интереси и отношение към учебната дейност.
- Постигане на индивидуализация в обучението - **поставяне на индивидуални учебни задачи за самостоятелна работа на всеки.**
- Чрез индивидуалния подход се откриват скрити таланти, заложи, наклонности, които могат да се развият.
- На базата на този принцип почиват всички модерни обучителни технологии: програмирано обучение, алгоритмизация, дистанционно обучение и др.